

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewhly-ter 7. szám alatt

Hirdetéseket díjazás szerint közlünk

Győzött a becsület.

Makó, jun. 3.

Történelmi fontosságú nap ez a mai nap. Korszakot zár le s új korszaknak lesz a megnyitója. Veszedelme a gonoszoknak, öröme a jóknak. Eltemetője a becstelenségnek s életrehívója a — becsületnek.

Régen, nagyon-nagyon régen volt ilyen gyönyörű napunk. Mintha vad ködös homályból egyszerre gyönyörű fényre keltünk volna. Mintha a keserű, fojtogató lég, mely eddig körülvett, egyszerre balsamos, úde levegővé változott volna át! Szomorú, kietlen volt eddig az élet és ma egyszerre vidám, rózsás lett itt minden. Keseregünk s csüggedtünk az erkölcsök romlásán és ma ez az erkölcs megtisztulva, ifjú erővel diadalmaskodott gonosz megrontóin.

A becstelenség bukott ma sirjába s a becsület győzött.

Hiába volt hát a sok ezer szurony s a pribékhad készsége munkája. A mai ítélet eltompítja, hatástalanná teszi már a szuronyok hegyét s a pribékhad most már elsüllyed s elpusztul abban a fertőben, a melyből életre hozták volt.

Tisza, Lukács, meg cinkostársai, most már jó éjszakát!

A mai ítélet pusztítóan zuhant le a mungótáborra. Agyonülti őket, nincs menekvés többé. A legundorítóbb, legcsunyább ez a pusztulás, de csak ez a méltó ehhez a viperahadhoz.

Nem történt ilyen még, mióta ez a világ fennáll. A népjogok korában cudarabb dologról nem lebbent még le az eltakaró fátyol. Független bíróság kénytelen volt megállapítani s kimondani a döbbenetesen súlyos ítéletet, hogy Magyarország miniszterelnöke Európa legnagyon panamistája. A gonoszok gonoszákat szokták nevezni a „panamista” szóval s máttól fogva ország-világ tudja, hogy olyan ország ez a mi országunk, hogy itt erkölcsi s vagyoni minden javainknak legnagyobb s minden hatalmat bitorló sáfárja — *hívtvány panamista*.

Az erkölcsnek micsoda szertelen züllése, teljes pusztulása, hogy e panamista még ma is — miniszterelnökünk. Ma, amikor már homlokán a bélyeg, amelyet többé nem képes takarni s láthatatlanná tenni semmi más gonoszság és hivalkodva emlegetett bármilyen cézári kegyse, ma is még Lukács Lászlóé ebben az országban a legfőbb hatalom.

Hát mi is ez az ország, amikor úgy néz ki, mint a Bakonyerdő, ahol becsületünk s vagyonunk ellen törő banditák a mindenható urak!

Am ezt az orcapirító, gyalázatos szégyent leveszi rólunk a mai ítélet. A becstelenség országa a becsületesek országa jön most már.

A mai ítélet után, mint napvilágra az éjszaka pusztító vadai, kell hogy eltűnjenek a magyar közélet gonosz bestiái.

A becstelenség bukott ma sirjába s győzött a — becsület!

kp.

Eldőlt a nagy per.

Désy Zoltánt felmentették.

A Désy-Lukács ügyben nemcsak Magyarország népe, de a külföld is feszült figyelemmel várta az ítéletet. Ma döntőt ebben az ügyben a budapesti kir. törvényszék.

Déli egy órára tüzte ki a törvényszék Désy Zoltán pörében az ítélet kihirdetését. A határidő előtt már egy órával elkepte a folyósítást az öt napos tárgyalás állandó közönsége. A hogy közeledik az egy óra, úgy nő az izgalom, fokozódik a türelmetlenség. Természetesen mindenki tippel, találgatja az ítéletet s e körül itt-ott meglehetősen élénk viták alakulnak.

Negyed egy órakor Benicky rendőrfelügyelő vezetésével két szakasz rendőr jelent meg a törvényszék épületének Markó-utcai oldalán. Az egyik szakasz a kapubejárat előtt foglalt állást, a másik szakasz a rendőrfelügyelő vezetésével megszállta a második emeleti esküdtzéki folyósót. A rendőrök eltávolították mindenkit, a kinek nem volt a tárgyalásra érvényes jegye, lassankint eltávolított a hallgatóság is, mely a teremben lefolyt esküdtzéki tárgyalást figyelemmel kísérte.

A kapukat az elnök intézkedésére mindenütt bezárták és már csak a jeggyel bíró közönséget bocsátották az épületbe. Félegy óra után 5 perccel érkezett gróf Károlyi Mihály.

Háromnegyed egy órakor egyre-másra érkeztek ellenzéki képviselők. A kapu alatt sorban veszteltek bérkocsik és autók, mint a tárgyalás napjain.

A Markó-utcán végig detektívek állottak és az ő sorfalaik közt érkezett ide a képviselőházból mintegy 100 főnyi csoportja a képviselőknek és újságíróknak, a kik az ülés befejezése után ide tódultak. A környékbeli utcákon egyre nőtt a tömeg, melyet a rendőrök távol tartottak a törvényszék épületétől.

Egy óra előtt tíz perccel érkezett föl Vázsonyi Vilmos védő több ügyvéd társaságában. A mint föllép

a második emeletre, az ott összegyűlt közönség hangosan megéljengette. Vázsonyi az ügyvédek szobájába vonult, amely ott van a tárgyalási terem mellett és a melyet két-két rendőrön, ugyanannyi detektíven kívül egyenruhás börtönőrök is őriztek.

Végre itt az egy óra, az esküdtzések termét, amelyet mára a pestvidéki esküdtbírószék foglalt le, kiűrtik és a közönség az időközben felállított rendőrszettek mindenkit igazolól sorfalán keresztül betödul a tárgyalóterembe. Dr. Balogh György elnök vezetésével bevonnul a bíróság, megszólal az elnöki csengő. Egyszerre halás csönd támad és a végletekig fokozódott izgalomban kezd beszélni az elnök. Az ő hangján is megérik a rendkívüli pillanat hatása, a mikor mondja:

— A főtárgyalást megnyitom. Kihirdetem a törvényszék ítéletét.

Ő felsége a király nevében! A budapesti királyi törvényszék nyilvános rágalmazással vádolt Désy Zoltán bűnügyében a bizonyítás lefolytatása, a vád és a védelem meghallgatása után a következőképpen ítél: A királyi törvényszék Désy Zoltánt, az ellene emelt vád és következményei alól felmentette, a felmerült bűnügyi költségekben pedig a kincstárt marasztalta el.

Az elnök ezután az indokolást olvasta fel.

Az ellenzék a jogfosztók ellen.

Justhék bemennek a Házba.

A holnapi nap, amely a házszebályok erőszakos megszavazásának fordulója, úgy látszik, igen kritikus lesz, mert a munkásság nagyarányú tüntetést rendez az utcán s az ellenzék is bevonul a Házba.

A kormány nagy katonai és rendőri intézkedéseket tett. Minden kaszárnyában katonai készenlét várja az eseményeket, ezenkívül az ország minden részéből megérkeznek, részint már Budapesten is vannak a lovascsendőrök. Ma délelőtt a képviselőház ülése előtt gróf Tisza István tanácskozott Angyal József háznagygyal, majd csabai Horváth Péterrel, a képviselőházi őrség parancsnokával. Megjelent később a Házban Boda Dezső főkapitány is, aki előbb az őrség parancsnokával, azután Lukács Lászlóval tanácskozott, kettősként a holnapi nap rendőri intézkedéseiről.

A szövetkezett ellenzék intézőbizottsága ma délután 5 órakor a Justh-párikörben ülést tartott, hogy megállapodjék az ellenzék köve-

tendő magatartásáról. A bizottság tagjainak többsége azt kívánta, hogy az ellenzék menjen be a Ház holnapi ülésére és keressen módot arra, hogy a Désy-pör anyaga a Ház naplóiban megőrkíttessék. Hogy gróf Tisza István elnöktől kérnek-e engedélyt a felszólalásra, úgy mint azt legutóbb Apponyi tette, vagy pedig engedély nélkül szólalnak fel, erre elhatározták, hogy holnap bemennek a Házba, hol szóvá teszik az ügyet.

Makó és a Désy-per.

Üdvözlések mindenfelől.

Az egész ország lázas kíváncsisággal leste-várta mára azt az ítéletet, mit a budapesti törvényszék hozott a Désy-Lukács perben, mely ugyszólván Magyarország egész közvéleményét foglalkoztatta.

A nemzet ítélete régen kialakult ebben az ügyben. És ez az ítélet régen lesújtotta azokat, kik hitlenül sáfárkodtak a közvagyon fölött, kik ellopták a rájuk bízott közbizalmat.

Ma aztán a nemzet lesújtó ítéletét minden tekintetben megpecsételte a budapesti törvényszék, mint független bíróság. Felmentette a szókimondó Désyt.

Sokat jelent ez az ítélet, mert ez nem pusztán a jogosan rágalmazónak felmentése, de ítélet a mostani kormányrendszer felett. Ítélet Lukácsék felett, kiknek ez ítélet után nem lehet tovább vezetni Magyarország kormányát.

Budapesti tudósítónk közli velünk, hogy az ítélet kihirdetése után a fővárosi posta és táviró hivatalok nem győzték levenni és leadni a sok üdvözlő sürgönyt, mit az ország minden részéből küldöttek az országos függetlenségi pártnak, Désy Zoltán képviselőnek, a hatalmas védőnek: Vázsonyinak.

Makóváros függetlenségi érzelmű közönsége is állandóan feszült figyelemmel kísérte e bonyodalmas pernek minden mozzanatát. E város közönsége és lapunk az igazság győzelmének hírére a következő sürgönyöket küldte el:

Justh Gyula Budapest.

Az igazságnak a gázság fölött aratott elementáris győzelme alkalmával szívből üdvözlünk, mint e nagy győzelem egyik hősi vezérének
makói pártod.

Désy Zoltán képviselő Budapest.

Az Augiás-istálló bátor herculesét szívből üdvözlö a
Makói Független Újság szerkesztősége.

Désy Zoltán képviselő Budapest.

Magyarország legnagyobb hőst, ki mert és győzött, szívből üdvözlö
Justh Gyula makói becsületes népe.

Vázsonyi képviselő

Budapest.

Ki a gazságok fölött ily zseniálissal vezette győzelemre a tisztaságot, hódolunk Önnek
Makói Független Ujság.

A városi képviselőtestület közgyűlése.

Módosítják e szervezési szabályrendeletet.

Makóváros képviselőtestülete ma tartotta rendes havi közgyűlését, melynek fő tárgya a városi szervezési szabályrendelet módosítása volt.

Ezt az óriási munkát délelőtt tárgyalta a képviselőtestület. Ma nem is tudta elvégezni s bizony maradt még abból máskorra is, aminthogy nem is szeretnék volna, ha röpön összeütköztek volna az új szervezési szabályrendeletet. Hamar munka soh' se jó. Ha ezt vesszük tekintetbe, akkor a régi szervezési szabályrendeletet nagyon is gyorsan készítették, mert ugyanolyan csapnivalóan rossz.

De rossz lesz az új szervezési szabályrendelet s csakhamar módosításra szorul, ha azt úgy fogják csinálni, mint ahogy azt ma elkezdték.

A «Makói Független Ujság» a múlt héten hosszú cikksorozatban mutatott rá azon szempontokra, melyek figyelembe veendőek az új szervezési szabályrendelet megalkotásánál.

Összes, e tekintetben felhozott érveinket egy szóba foglalhatjuk össze s ez „közérdek”. Makóváros érdeke keli, hogy első legyen mindenekfelett és ez előtt összezsugorodjék minden személyi érdek vagy tekintet, bárki igyekezzék is ilyesmi érdekében szót emelni.

A mai közgyűlésen ép ilyen személyi érdekek lólábait láttuk előbukkanni a különféle szónoklatokból.

Legfigyelemre méltóbb volt az egyes állások szervezésénél az árvaszéki ülnökök ügye.

Lapunk felelős szerkesztője rámutatott arra, hogy az árvaszéki ülnökök közül az egyik elvégezhetné a községi bíró teendőit is, vagy pedig az árvaszéki jegyzői és közgyámi állást lehetne egy emberrel ellátni. Kiss Pál dr. felszólalása nyomán hosszas vita keletkezett, melyben résztvettek Gerő Géza dr., Nagy István, Vigh Pál és Horváth Péter.

Gerő Géza dr. teljesen magáévá tette Kiss Pál dr. indítványát s a város költségeinek csökkentésére igen szerencsés gondolatnak tartja a munkaerőknek ily alkalmasabb s jobb kihasználását.

A hosszas vita vége az lett, hogy csaknem egyhangulag kimondták, hogy a közgyámi állást a jövőben egy személy fogja betölteni.

Hol van a lóláb? kérdezi most az olvasó közönség. Ott van kérem, hogy az egyes felszólalók, mint például Nagy István (Deák Ferenc-utca) odáig ment beszédében, hogy a nadrágos hivatalnokokat s a nadrágos embert olyanok tüntette fel, mint akik kényelmesek, a dologtól irtóznak s igazi fáradságtalan munkára csak a „magunkfajta” ember képes. Az ilyen beszédre is. A munkabírás, az ügy-

szertett nem a nadrágból szokott ki s a csizmába beleszorulni. Az a lelkiismeret s az egyéni tisztesség dolga. Ép oly becsületesen elvégzi a maga dolgát a «magunkfajta», mint a vasalt nadrágos. Nem arról van itt szó, hanem arról, hogy amelyik állás fölösleges, azt meg kell szüntetni, legyen a viselője, betöltője bárki. A mai gyűlést ép az jellemezte, hogy mindegyik felszólaló féltette valakinek az állását s e szerint irányította felszólalását. Így aztán az egyesekért való félelemben egészen megfélemedtek magáról Makóvárosról, melynek érdekében aztán alig hallottunk szót.

A mai közgyűlés után nincs okunk egy hangot sem visszavonni azon cikksorozatból, mely helyes érvekkel jelölte meg az utat a szervezési szabályrendelet módosítását illetően. Igen is! essék ez bármily rosszul, bárkinek s bárkinek, minden személyi érdeknek össze kell zsugorodnia, elfűnnie Makó érdeke elől. A szervezési szabályrendelet ilyen közérdekű módosításához egyébként még hozzá fogunk szólni.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár Június 4 Szerda Róm kath Kar. Ferenc. Protestáns Ferenc Gör kath. Május 21. Nap két 4 óra 17 perckor, nyugszik 7 óra 37 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő időjárás várható: Meleg idő várható. szörványosan zivataros esővel. Süröngyprognózis: Meleg elvőve csapadék. zivatarokkal. Déli hőmérséklet! 26-4 C. fok.

— A makói törvényszék és Lukács miniszterelnök. A makói törvényszék ügyében tudvalevőleg küldöttség járt a miniszterelnökénél, akitől egy a bukás utján levő miniszterelnök nagyon is kétes értékű ígéretet hozták haza Makóra. A küldöttség járásra egyébként az örökre derűs kedvű Nádasy szinigazgató igen helyesen előre megjegyezte, hogy lehetetlen miszerint a legcsekélyebb eredményt érjen el a küldöttség. Azt mondta ugyanis a szellemes szinigazgató, hogy a makói küldöttség a legrosszabb időben megy Lukácsnak törvényszékét kérni. Lukácsnak most a törvényszék annyira a gyomrában van, hogy a pokol fenekére kívánja még a meglevő törvényszékeket és nem-hogy újabbakat állított fel. Hát bizony, ez igaz s most, hogy a törvényszék felmentette Dényt, kétszeresen igaz. Bizony Lukácsnak alaposan megfeküdte a gyomrát a törvényszék még csak hallani sem szereti a mai naptól fogva ezt a szót, törvényszék.

— Riadalom a posta előtt. Ma este a posta épület előtt összeesett egy vidéki ember, kiről azt hitték a körülötte csoportosulók, hogy meghalt. Csakhamar megjelentek a rendőrök, kik kocsihárta tettek, miközben magához tért. Ekkor tudták meg, hogy az illető Krausz Vilmos budapesti utazó, ki a nagy melegtől lett rosszul.

— Azek az apátfalvai legények. Mátó Mihály, Bálint Péter és Varagreszku Mihály apátfalvai legények Makón dolgoztak. Szombat este kapták fizetésüket s a kapott pénz-

zel hazafelé tartottak. A motoroson aztán összekapott a három legény. Előbb szóval, mikor azután Apátfalvára értek tettelegességgel fajult a veszekedés. Alig várta a három legény hogy kiszálljanak a vasúti kocsiból. Egymásnak estek s Istenigazában úgy elrakták egymást, hogy Mátó Mihályt egyenesen vissza kellett hozni a kórházba. A másik két legény könnyebb sérüléseket szenvedett. Mindhármukat közszendháborításért feljelentették s eljárást indítottak ellenük.

— Nagy tűz Kunágotán. Vajda Zsigmond kunágotai földbirtokos majorjában az elmúlt éjjel kigyúladt egy dohány kertész lakás, mely teljesen leégett a padláson levő nagy mennyiségű dohányjal együtt. A kár 16 ezer korona, mely biztosításból megtérül. A tüzet Rozgonyi Jánosnak Mátyás nevű 9 éves és János nevű 6 éves fia idézték elő, kik a padláson cigarettáztak.

— Subatolvaj. Ragács Pál nagylaki nagylaki napszámos ember néhány nappal ezelőtt ellopott Megyaszai Mihály kocsijáról egy egészen új szubát, de rajta vesztett, miért is megindították ellene a büntető eljárást.

— Verekedő asszony. Perneki Rozália csanádpalotai asszony nem a legjobb viszonyban élt szomszédjával Erdélyi Istvánnal. Az asszony gyűlölködése kiterjedt Erdélyi István gyermekeire is. Ezt leginkább igazolja az a körülmény, hogy ma a bosszúálló asszony találkozott Erdélyi István hasonló nevű 8 éves fiával, kit egy tégladarabbal fejbe vágott. A fiu sérülése könnyebb természetű. Az asszonyt könnyű testi-sértésért feljelentették a járásbírósnál.

— Anyakönyvi hírek. Elhaltak: Werschitz Terézia ÖzvjKrausz Jakabné 104 éves Kiss István György 7 éves, Szilágyi Mihály 68 éves, Kiss Terézia 2 hónapos.

— Legfinomabb, elszakíthatatlan, francia „Mimi” férfi gummi-öv szer 1 tucat 2 korona 50 fillér, 2 tucat 4 korona 50 fillér, 3 tucat 6 korona. Porto 30 fillér.

„Hez”, Budapest, VIII. Losonczy utca 13. Diszkrét szétküldés.

SZÍNHÁZ.

Utolsó heti műsor.

Szerdán, június 4-én páros bérletben Molnár Janka jutalomjátékául *Boccaccio* nagy operett.

Csütörtökön páratlan bérletben itt először, csak felnőtteknek *Bella Szomor* Emil vigjátéka.

Pénteken, bérletszünetben itt először Peterdy Etus jutalomjátéka *A lila dominó* nagyoperett.

Szombaton páros bérletben itt másodszer Káldor Dezső jutalomjátékául „A lila dominó” operett.

Lila dominó. A Népopera egyik legnagyobb sikerű operett újdonsága vált az idei színi évadban a „Lila dominó” című gyönyörű muzsikájú francia operett, melyet nemcsak külföldön de nálunk is minden elsőrendű színházban zajos sikerrel mutattak be. A „Lila dominó” zenéje igazi elsőrangú muzsika, a „Ripp” — „Cornevillei harangok” — „Angol asszony leánya” stb. operettek emlékeztet, melyek sohasem fognak letűnni a színházak műsoráról. Az operett pénteki bemutató előadása egyúttal Peterdy Etelkának a népszerű és kedvelt primadonnának lesz a jutalomjátéka. Peterdy közönségek általánosan szereti — kedveli és ezt az alkalmat különösen felhasználja, hogy a becézett primadonnának jutalomestélyét minél fe-

ledhetősebb tegye. A „Lila dominó” szombaton bérletfolyamban megismétlik és pedig Káldor Dezsőnek jutalomjátékául, aki szintén egyik legkedveltebb tagja a társulatnak. Jegyeket a „Lila dominó” előadásaira már lehet előre váltani.

Nyilttér.

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Minden külön értesítés helyett.

Krausz A. H. úgy a saját, mint Salzer Jakabné szül. Krausz Betti, Neumann Józsefné szül. Krausz Fáni testvérei, Krausz A. Hermanné szül. Krausz Fáni menyé, valamint vejei, unokái és dédunokái s az egész rokonság nevében fájdalommal telt szívvel tudatják, hogy felejthetetlen jó édesanyánk, anyós és nagyanyánk

özv. Krausz Jakabné szül. Werschitz Rebeka

f. hó 2 án életének 103 ik, özvegységének 28-ik évében rövid szenvedés után elhunyt.

Temetése f. hó 4 én, szerdán délután 3 órakor lesz saját házában.

A gyászoló család.

Gyámság alatt lévő apámnak Farkas Imrének a nevében senki köcsönt vagy hitelt ne adjon, mert én azt meg nem fizetem és érte felelősséget nem vállalok.

Szakács Márkné Farkas Viktoria. Almási-utca 7. szám.

Regény.

Egy világváros rejtelmei.

(106)

21. fejezet.

Tekla grófkisasszony.

— Mi vitte a bűnre? kérde Tekla grófkisasszony önmagától sápadtan, mint a halott. Hiszen gazdag? . . . Hiszen milliómós? ! S ha keveselte a millióit, kaphatott volna olyan házastársat, ki megduplázza a vagyont. . . Szerényen élt! . . . dolgozott . . . a kártyát nem ismerte . . . Női kalandról soha, de soha nem beszélt . . . Ejh, az az ember megőrült! Ejh, az az ember megőrült! Tévely fogta el, a lelke, a szíve tiszta . . . Nem, nem! Korbay gazember nem lehet, a bűnt beszámíthatatlan állapotban követte el s nem fogházba, hanem idegyógyintézetbe kellett volna szállítani!

Igy mentegette a szerető szív a gonosztevé.

Szólni akart atyjának, hogy tekintélyével és magas összeköttetéseivel lépjen közbe és vitesse vala-

melyik ideggyógyászhoz a kedvelt házi orvosukat
Atyja szobájáig el is ment.
De a küszöbön megállott és gondolkodott.

Folyt. köv.

Hirdetmény.

A ref. egyház gondoksága részéről közhirre tétetik, hogy az egyház tulajdonát képező földek: a harangozó féle 1 negyed telek tanyaföld a harangozó belső és külső járandók, az ó temetői és aradi utféli járandók, a soványi új temető, a Vida Sándor féle járandó; a Kovács kántor által használt 2 negyed telek tanya 4 katasztrális ugar és külső járandó földek, 1 vékás girizdesi kender föld, tölgy évi okt. 1-től 1916. okt. 1-ig haszonbérbe fognak adni: A bérelni szándékozók felhivatnak, hogy a ref. gondnoki hivatalban folyó évi június hó 8 án délelőtt 10 és fél órakor tartandó árverésen jelenjenek meg. Makó 1913. máj. 27.

Veres Sándor
gondnok.

Ház és üzlet eladás.

Paizs-utca 2-ik szám alatti házam szatócs üzlettel sürgősen eladó és átvehető.

Nagy István.

Jó karban levő használt ajtók és ablakok

nagyon olcsó árban eladók

Görbe János

építő mesternél Kigyó utca 18. sz.

A szegedi útfélen levő

21 kishold földem,

a rajta levő tanyaépületekkel együtt, gabona alá kiadó.

Valamint az Arany-János utcában levő 70. ujszámú házam és a Hold utcában levő 14. ujszám alatt levő házam, szabadkézből eladók.

Értekezhetni a tulajdonosai

Mágori János

Hold utca 14. sz. alatt.

Haszonbérbe adás.

A belvárosi ref. lelkészi

40 kat. tanyaföld

s a hozzátartozó 10 kat. hold (két darabban) ugarföld, 6 vagy 8 évre haszonbérbe kiadó.

Bérelni szándékozók a ref. gondnoki hivatalban f. évi

június 8-án délelőtt 10 és fél órakor

tartandó árverésen jelenjenek meg.

Ez ügyben értekezni lehet előzetesen is

Nagy Károly

lelkésznél.

Megnyílt

a marosi part (iszap) fürdő

a ludvári erdőnél s a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll, uszó tanfolyam 15 ikén kezdődik s arra tanulókat már most felveszek, a legjobb

kőbányai király sör

s kifünő hegyi bor lesz kapható. A nagyérdemű közönség nagybecsű pártfogását kéri Rankl János fürdőbérlet.

Egy 7 lépkörös nagy 6-os

Gazett magánjáró

magyar állami cséplővel,

egy 6 lépkörös nagy 6-os

Nicholsan magánjáró garnitúra gyárilag kijavítva, egy

magányos nagy 6-os magyar

állami cséplő eladó

Glück Samu cégnél Makó.

MEGNYÍLT

az orosházi házikenyér sütőde.

Szegedi-utca 3. Dózsa Simon dr. házában új

kenyér és liszt üzlet

nyílt meg, hol naponta friss orosházi házikenyér kapható. A kenyeret nem pékmunkások, hanem orosházi nők készítik. Országszerte elismert dolog, hogy az orosházi házikenyér a legizletesebb és leg egészségesebb. Kívánatra megrendeléseket házhoz szállítunk. Tessék próbarendelést tenni.

Liszt, kopra, decre, kukorica és magdara. Asztali és kőszó. A híres osonci élesztő csak nálunk kapható:

TELEFON 146. TELEFON 146.

SÜRGŐS FIGYELMEZTETÉS!

A tisztelt közönséggel van szerencsénk tudatni, hogy az összes illatszer, piperezsappan, arokrémek, általában valamennyi kozmetikai és háztartási cikkekről szóló kimerítő 24 oldalas értesítők újabb kiadása már megjelent; kérjük meghozatni. Ingyen és bérmentve küldi szét a „HEZ” illatszerár vezetősege, Budapest, VIII. Losonci-utca 13.

Minden független érzelmi ember „Makói Független Ujság”-ot olvas és követeli, ahol csak megfordul.

Üveges és nyitott kocsik fehér és fekete, megfelelő behuzatokkal és mindenemű ravatalozás díjtalanul.

Folyton a legujabb újdonságok!

Tévedések kikerülése végett kérem a t. közönségét, hogy a saját érdekében is címemre figyelni sziveskedjék és cégem jó hírnevét szemelőtt tartva, gyász esetek alkalmával bevásárlás véget közvetlen hozzám fordulni.

Ma már nem szükség bizonyítani, köztudomású dolog, hogy a **legszebb kiszolgálást adja a legnagyobb megelégedésre özv. GYURIK LAJOS-né „Örangyal”** disztemetkezési vállalata

MAKÓ, Kenyérpiac, (Tökegy-féle házban).

Legmegbízhatóbb pontos és szolid kiszolgálás. Csanádmegye, valamint Makó város legrégebb eredetű, a mai modern kor követelményeinek megfelelően teljesen újonnan berendezett és új árukkal beállított elsőrangú disztemetkezési vállalata. — Rendez temetéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb pompadiszosztályig utólérhetetlen dísszel és olcsó árakon. — Előforduló gyász esetekben kérem a t. közönség nagybecsült pártfogását.

Kiváló tisztelettel **ÖZV. GYURIK LAJOS-né.**

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz=pouder és kölniviz=szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszerárakban és illatszerárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

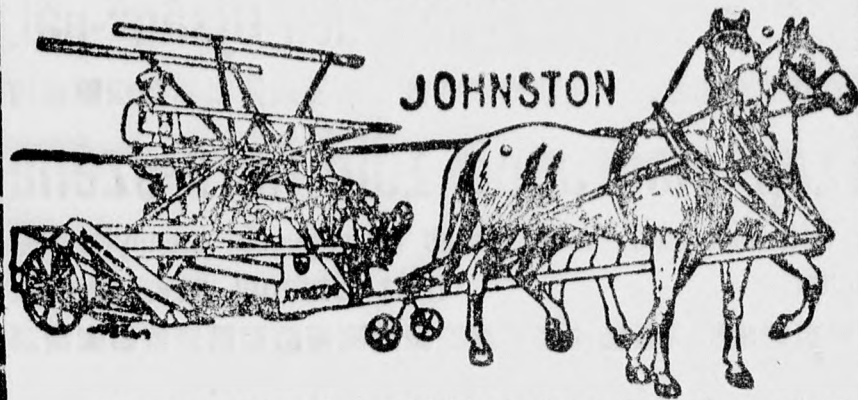
HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-u. 16. sz.

egyszerű levelezőlapra azonnai válaszol és közli, szerezhető be az eredeti minőség.

Értesítés!

Van szerencsém a t. gazdaközönséget értesíteni, hogy a Szent János téri házamhoz való beköltözés alkalmával

mezőgazdasági gépraktáramat és javító műhelyemet teljesen megnagyobbítva rendeztem be.

Raktárumba már megérkeztek az 1913. évi modellű egyszerűsített és ezidőszerint leg- **kéveköto aratógépek** a hozzá tartozó tökéletesebb :: **autórudhordóka-**

kal, mely Makón és a környéken több mint 300 gazdánál működik, ugyszintén megérkeztek a **kukorica ültetők.** Ugy a ké- legújabb négyzetbe ültető **veköto,** mint :: a kukorica ültető gépek teljesen felszerelve vannak raktáromon. ::

Bárki á tal meglekinthetők és f. évi március hó 1-től kezdve minden vasárnap d. e. 11-12-ig ARATÓGÉP TANFOLYAMOT tartok. Az érdeklődő gazda- **Fontos** még az, hogy az aratógépek ré- közönséget szívesen látom. **szői** nálam egész éven át kap- hatók. A legsürgősebb munkaidőben sem történhetik az aratásnál fenn- akadás. — Raktárom tartok kitünő SISAL-féle kéveköto zsinógot, első- rendű GÉPOLAJAT, BACHER-féle EKÉKET amerikai tükörcsél kor- mánylyal, IMPERATOR műtrágya és magvető gépeket, saját találmá- nyu vessző utánzati vaspálcás boronákat, répa és szeckavágókat.

Mindenféle gépek javítását **LIPTÁK BÉLA** pontosan és jutányosan esz- közlöm Szíves pártfogást kér **gépraktár Szent János-tér 102**

Értesítés!

UJ ÜZLET!

Értesítés!

HORVÁTH NÁNDOR

Disztemetést rendező intézete MAKÓ, Szegedi-u. (Glück-féle ház)

Gyászesetek alkalmával már saját érdekükben is forduljanak ::-:: bizalommal a fenti új elsőrendű ::-::

Disztemetkezést rendező intézethez,

hol minden e szakmába vágó cikkek, u. m. érc-, nickel-, selyem vagy bársonnyal bevont fakoporsók, szemfódelek, halotti ruhák. Továbbá saját készítésű feltűnő szép sirkoszoruk nagy választékban, a legolcsóbb árban szerezhetők be. Bármilyen rendű és rangu temetések rendezése helyben és vidéken, valamint hullaszállítások és ekszhumálások a legjutányosabb árban, kegyeletteljes pontossággal eszközöltekn.

Elsőrendű felszerelési raktár 6 díszes gyászkocsival. Művirág koszoruk minden kivitelben 70 fillértől. Érc és élővirág-koszoruk minden kivitelben 3 koronától ::-::

kezdve óriási választékban kaphatók és megrendelhetők. Diszgyászkoosjaimért, valamint pompadiszravatározásért külön díjat nem számítok fel. Gyászházhoz a nagyérdemű gyászoló felek részére mindenkor rendelkezésükre állók. Költségvetésekkel díjtalanul szolgálók. A nagyérdemű gyászoló közönség b. pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Temetések felvétele éjjel Andrassy-u. 4. sz., (ev. ref. ó-templom mellett.)

HORVÁTH
az Intézet

NÁNDOR
tulajdonos

CSILLAG DROGÉRIA MAKÓ,

Fötér, Kasznárlak. Gyógyáru raktár.

Illatszerek, kötszerek, gummiáru raktára.
Nyári idénycikkek:

Fertőtlenítő szerek:
Carbolsav, Creolin, Chlormész,
Lysoform, Formalin, Carbolsav

Molyirtó szerek:
Naftalin, Naftalin golyó, Patsuli
fü, Molypor, Kámför.

Féregirtó szerek:
Fulgurin rovarirtópor 12 és 20
fillér szórózacskókban, Dalmái
rovarpor, Zacherlin, Tirgram,
Zöld por (svábbogár ellen.)

Legfinomabb étolaj. Tátrai málnaszörp. Salicylsav.
Izzadási elleni szerek, Formalin krém, Nadus, Radout, Indiana hintő-
porok, Pipere Borax, Kölni víz, Papir poudér, Csillag krém nap-
pali használatra 1 kor., Boran szeplő elleni szer 1 tubus 1'20 kor.

Légyfogók:
Halló, Flíp-Flap Fleysac teker-
csekben,
Tik-Tak tofószelencében, Légy-
forgács.

Mosóporok:
Persil Minka Phönix, Neubozon,
Washall, Panamaháncs.

STROBIN

szalmakalap tisztítószér, Szalma-
ka'apla.

Eredeti Fegyvergyári kerékpárok
Eredeti Helicar Premier kerékpárok
Eredeti Alfa, Humbert és Rudge kerékpárok
Ezen eredeti védjegyek alatt a legerősebb
építésű, a legtökéletesebb dupla haras
csapágyzatu és a legtökéletesebben fel-
szerelt kerékpárok jönnek forgalomba.

Eredeti Reithoffer és oroszországi gum-
mik, lámpák, csengők és mindennemű
kerékpár részek kizárólagos raktára:

GLÜCK SAMU cégnél MAKÓ.

Pontos kiszolgálás, mérsékelt árak, kedvező
:: :: fizetési feltételek. :: ::

Legújabb rendszerű permetezőket és
permetező alkatrészeket, vízmentes pony-
vákat, kenderzsákokat, eséplőgéphez való
olajokat, szijakat és mindennemű felszere-
léseket, kék-uszó kocsikenőt legolcsóbban

GLÜCK SAMU cégnél szerezhet be.

Tisztelettel van szerencsém a t. vásárló közön-
séget értesíteni, hogy a Kocsis és Skopál cégből kiléptem
és a városháza épületében (Pallagi Ernőné helyén)

üveg és porcellán kereskedést

nyitottam. Elvállalok képkeretezést, épület üvegezést,
lakásokat villamos csillárral és cserép kályhával
való felszerelésre.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve,
maradtam

tisztelettel

Kocsis Mihály.

**ZEITLER RUDOLF ÉS TSAI GŐZ-
MALOM ÉS JÉGGYÁR R. T. MAKÓ.**

! Köztudomásu, hogy tavaly a kolera a
folyamvizével terjedt, mert a piszkos
vizben a bacilusok vigan tenyésznek,
mégis van még manapság is ember, a
ki folyóvizből nyert jeget használ, holott
életével játszik, vegyen mindenki csak

MŰJEGET

! melyet kristálytisza ártézi vízből készi-
tünk. — Vevőink kényelmére a jeget
naponta reggel legalább 6 kiló vételnél
házhoz szállítunk és egy ilyen féltábla
jég ára csak 30 fillér. Nagyobb vételnél
megfelelő árengedmény.

TELEFON-SZÁM 36.

TELEFON-SZÁM 36.

ÉRTESÍTÉS! Saját termésh fehér és
siller xx xx xx xx xx

HOMOKI BORT,

ugyszintén saját főzésű
TÖRKIJLY és SZILVA pálinkát, édes italokat és
erős RUMOT teához literenként kimérve, házhoz
szállítva olcsóért árusítom. **BARANYAI JÁNOS,**
Szegedi-utca.

Ujdonság!

Figyelem!

Ujdonság!

TIZEDES MÉRLEG TOLÓSULLYAL
200 kg.-tól 750 kg.-ig kizárólagosan kapható

HALÁSZ Á. gépraktárában

MASSEY HARRIS aratógépek

:-: szerelése megkezdődött. :-: :-:

MANILLA ZSINEG

megérkezett.

Raktár augusztus 1 től kezdve Kossuth-utca II. szám,
a városi mázsaház mellett.

JÓ ÉS OLCSÓ BOR

Makulatúra csomagolópapir

különként a „Makói Független Ujság“-nál.

Szép elsőrendű zöld here-széna

és tehénnek való széna kisebb és nagyobb mennyiségben
kapható Iritz Sámuel özv. cégnél.

Parfumerie „HEZ“ illatszertár.

Háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára
Nagyban és kicsinyben. Budapest, VIII. Losonczy-utca 13.

Reklámunk óriási eredménye.

Ujabb reklamációra ösztönöz, melynek nyomán tisztelt közönségünknek még
nagyobb és szembeeszköbbs előnyöket biztosítunk.

Ujabb előnyajánlatunk :

1 csoport 2 korona 50 fillér (19 darab)

- 1 darab üvegtégely francia arc- és kézfinomító,
- 1 drb. francia szappan (bármely illatban),
- 1 üveg francia parfüm (bármely illatban),
- 1 üveg francia brillantin (bármely illatban),
- 1 könyv (60 lap) angol pouderpapír,
- 1 csomag dr. Heider-féle fogpor,
- 1 drb. francia fogkefe (csontnyéllel),
- 1 csomag amerikai Shampooon hajmosópor,
- 1 üveg valódi Johann Maria Farina kölnivíz,
- 10 drb. szekrény és ruhaillatosító (francia Sachet-lap),

összesen 19 darab 2 korona 50 fillért,

Szállítások naponta eszközölnetnek. Szétküldés: biztos postakéz-
besítés érdekében, vagy utánvét mellett, minek költsége 84 fillér
vagy a pénz elegendes beküldése ellenében, amely esetben a 2 korona 50 fil-
lér vételárhoz 72 fillér csatolandó. Csomagolási költséget nem számítunk.

Tizenhat oldalas illatszer és háztartási értesítőket kívánságra ingyen
s bérmentve küldjük.

**TAVASZI UJDONSÁGOK MEGÉR-
KEZTEK!**

A LEGDIVATOSABB

hosszu és rövid női felöltök
(Raglánok) a legegyszerűbb-
től a legfinomabb kivitelig

óriási választékban !!
Mint üzletünk különlegessé-
gét ajánljuk nagy raktár-
kat tavaszi kosztümökben,
nemkülönbön pongyolák, kü-
lön blousok és aljakban fel-
!!! szoknyákban !!!!

A legszebb tavaszi és nyári női kalap ujdonságok
Nagy választéku női fehérnemű raktár.
Gyászkalapok, bluzok, pongyolák, kosztü-
mök, aljak állandóan nagy választékban.

Pártos E. és Társa

nagy női felöltök áruházában Makón, Fő tér
Otthon-kávéház mellett.

kisebb és nagyobb mértékben
KEDVEZŐ ÁRBAN
!! IRITZ SÁMUEL özv. cégnél kapható !!